

JAN KOCHANOWSKI

**Tren XVIII. (My,
nieposłuszne, Panie,
dzieci Twoje...)**

JAN KOCHANOWSKI
TRENY

*Tren XVIII. (My, niepostuszne, Panie, dzieci Twoje...)*¹

My niepostuszne, Panie, dzieci Twoje
W szczęśliwe czasy² swoje
Rzadko Cię wspominamy,
Tylko rozkoszy zwykłych³ używamy.

---

¹W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w *Trenach* jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

²*w szczęśliwe czasy* — w szczęśliwych czasach. [przypis redakcyjny]

³*zwykłych* — tych, do których przywykliśmy. [przypis redakcyjny]

Nie baczym⁴, że to z Twej łaski nam płynie,
A tak⁵, że prędko minie,
Kiedy⁶ po nas wdzięczności
Nie uznasz⁷, Panie, za Twe życzliwości⁸.

Miej nas na wodzy⁹, niech nas nie rozpycha¹⁰
Docześna rozkosz licha¹¹.
Niechaj na Cię pomniemy¹²
Przynamniej w kaźni¹³, gdy w łasce nie chcemy.

---

⁴baczyć (starop.; 1 os. lm: baczym) — dostrzegać. [przypis redakcyjny]

⁵a tak — tu: więc. [przypis redakcyjny]

⁶kiedy* — jeżeli. [przypis redakcyjny]

⁷po nas wdzięczności/ Nie uznasz — nie doznasz od nas wdzięczności. [przypis redakcyjny]

⁸życzliwość* — dobrodziejstwo. [przypis redakcyjny]

⁹Miej nas na wodzy — trzymaj nas krótko, w karności i posłuszeństwie. [przypis redakcyjny]

¹⁰rozpychać — czynić nadętym, pysznym. [przypis redakcyjny]

¹¹liczy — mało warty, marny, przemijający. [przypis redakcyjny]

¹²na Cię pomniemy — pamiętamy o Tobie. [przypis redakcyjny]

¹³kaźń — kara. [przypis redakcyjny]

Ale ojcowskim nas karz obyczajem¹⁴,
Boć przed Twym gniewem¹⁵ stajem¹⁶,
Tak jako śnieg niszczeje,
Kiedy mu słońce niebieskie dogrzeje.

Zgubisz nas prędko, wiekuisty¹⁷ Panie,
Jesli nad nami stanie
Twa ciężka Boska ręka;
Sama niełaska jest nam sroga męka¹⁸.

Ale od wieku Twoja lutość¹⁹ słynie,
A pierwej świat zaginie,
Niż Ty wzgardzisz pokornym,
Chocia był długo przeciw Tobie spornym²⁰.

---

¹⁴*ojcowskim (...)* obyczajem — po ojcowsku, czyli surowo, ale z wyrozumiałością. [przypis redakcyjny]

¹⁵*przed (...)* gniewem — wobec gniewu, w obliczu gniewu. [przypis redakcyjny]

¹⁶*stajem* (I os. lm cz. przysz.) — stopniejemy (por. czasownik tajać). [przypis redakcyjny]

¹⁷*wiekuisty* — wieczny, wiecznie istniejący. [przypis redakcyjny]

¹⁸*jest nam sroga męka* — jest dla nas srogą męką. [przypis redakcyjny]

¹⁹*lutość* — litość. W wersie 28 użyta jest niekonsekwentnie forma litość. [przypis redakcyjny]

²⁰*sporny* — sprzeciwiający się. [przypis redakcyjny]

Wielkie przed Tobą są występki²¹ moje,
Lecz miłosierdzie Twoje
Przewyssza wszystkie złości:
Użyj dziś, Panie, nade mną litości²².

---

²¹występ* — występki, przewinienie; tu lm: występy. [przypis redakcyjny]

²²użyj (...) nade mną litości — okaż mi swoją litość. [przypis redakcyjny]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/treny-tren-xviii>

Tekst opracowany na podstawie: Jan Kochanowski, *Treny*, Drukarnia Łazarzowa, wyd. 2, Kraków, 1583

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Okładka na podstawie: the hole in the wall, slightly everything@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

JAN KOCHANOWSKI *Tren XVIII. (My, niepostuszne, Panie, dzieci Twoje...)* 6
Przeznacz darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.